

Ehdotukset SUP-direktiivin täytäntöönpanoon liittyviksi asetuksiksi sekä uudeksi keräyspaperia koskevaksi asetukseksi – yhteenveto annetuista lausunnoista

Sisällys

Ehdotukset SUP-direktiivin täytäntöönpanoon liittyviksi asetuksiksi sekä uudeksi keräyspaperia koskevaksi asetukseksi – yhteenveto annetuista lausunnoista.....	1
1. Lausuntopyyntö ja lausunnonantajat.....	1
2. Valtioneuvoston asetus eräistä muovituotteista	2
3. Valtioneuvoston asetus muovia sisältävistä kalastusvälineistä	3
4. Valtioneuvoston asetus eräiden muovituotteiden tuottajien kunnille maksamista korvauksista.....	4
5. Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.....	5
6. Valtioneuvoston asetus juomapakkausten palautusjärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta	7
7. Valtioneuvoston asetus keräyspaperin erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä	8

1. Lausuntopyyntö ja lausunnonantajat

Lausunto pyydettiin yhteensä kuudesta asetusluonnoksesta, joista viisi liittyy tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/904 (SUP-direktiivi) täytäntöönpanoon: valtioneuvoston asetus eräistä muovituotteista, valtioneuvoston asetus muovia sisältävistä kalastusvälineistä, valtioneuvoston asetus eräiden muovituotteiden tuottajien kunnille maksamista korvauksista sekä valtioneuvoston asetukset pakkauksista ja pakkausjätteestä annetun valtioneuvoston asetuksen (1029/2021) ja juomapakkausasetuksen palautusjärjestelmästä (526/2013) annetun asetuksen muuttamisesta. Valtioneuvoston asetus keräyspaperin erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä liittyy vuoden 2021 jätelain muutoksen (714/2021) ja ns. jätesäädöspaketin täydentämiseen.

Asetusluonnokset olivat lausunnoilla 8.7.2022–19.8.2022. Lausunnon antoi yhteensä 47 tahoja. Lausunnoista 36 toimitettiin lausuntopalveluun ja 11 ympäristöministeriön kirjaamoon. Lausunnot saatiin kahdelta ministeriöltä, yhdeltä ELY-keskukselta ja kahdelta muulta valtion virastolta, Suomen Kuntaliitolta, kuudelta tuottajayhteisöltä tai niiden edustajalta, useilta kalastusta, kauppaa ja teollisuutta edustavalta järjestöltä, kahdelta tutkimuslaitokselta, yhdeltä kansalaisjärjestöltä ja muutamilta yksityiseltä yritykseltä. Kymmenellä lausunnonantajista ei ollut lausuttavaa.

Lausuntopyyntö ja annetut lausunnot ovat saatavilla Lausuntopalvelu.fi-verkkopalvelusta.

2. Valtioneuvoston asetus eräistä muovituotteista

Lausunnonantajat

Asetusehdotuksesta antoi lausuntonsa 17 tahoa: *sosiaali- ja terveysministeriö (STM), valtiovarainministeriö, Pirkanmaan ELY-keskus, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes), Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira), Suomen ympäristökeskus (Syke), Terveiden ja hyvinvoinnin laitos THL, Suomen Kuntaliitto ry, Kaupan liitto, Tupakkateollisuusliitto Ry, Elintarviketeollisuusliitto ry, Metsäteollisuus ry, Muoviteollisuus ry, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö, Suomen Pakkausyhdistys ry, Suomen ASH ry sekä Philip Morris Finland Oy.*

Tupakkatuotteiden keräysastioiden järjestäminen (4 §)

Tupakkatuotteiden keräysastioiden järjestämistä koskeva esitys sai pääosin myönteistä palautetta, tosin Kuntaliitto suhtautui kriittisesti esitettyyn keräysastioiden määrään.

Pirkanmaan ELY-keskus piti asetusta tarpeellisena. Syke piti esitystä tupakantumppien keräämisestä erillisiin astioihin hyvin perusteltuna, koska tupakantumppi on yleisin yksittäinen roskatyyppi. Suomen ASH ry kannatti sitä, että tuottajat vastaisivat tupakkatuotteiden ja suodattimien erilliskeräyksen järjestämisen kustannuksista. Tupakkateollisuuden edustajat puolestaan vastustivat tupakkatuotteiden erilliskeräystä kustannustehottomana vaihtoehtona, mutta suhtautuivat myönteisemmin roska-astioiden yhteydessä oleviin tumppiroskiksiin, jos keräys tehdään kustannustehokkaasti yhdessä muun tyhjennyksen kanssa.

STM piti erittäin tärkeänä, että tupakkajätteen keräysastioiden järjestämisvelvollisuus on nimenomaan kunnilla. Kuntaliiton mukaan on epäselvää, onko asetuksen edellyttämää määrää tupakkajätteen keräysastioita saatavilla markkinoilta esitetystä ajassa. Kuntaliitto esitti, että tupakkaroskisten määrä olisi esimerkiksi yksi astia 500:aa asukasta kohden, ja velvoitetta voitaisiin tarvittaessa tiukentaa, kun saadaan enemmän tietoa. Lisäksi tulisi Kuntaliiton mukaan pohtia velvoitteen voimaantumista koskevaa siirtymäaikaa esimerkiksi portaittain.

Lausuntopalautetta tuli myös tupakkaroskisten sijoittelusta ja niiden ulkoasusta. STM, THL ja Valvira katsoivat, että keräysastioiden määrän riittävyttä ja sijoittelua tulisi seurata ja tarvittaessa lisätä astioiden määrää ja muuttaa niiden sijoittelua. Lisäksi STM ja THL toivoivat, että keräysastioita voitaisiin käyttää edistämään tupakoinnin lopettamista lisäämällä niihin merkintöjä. Syken mielestä roska-astiat tulisi ohjeistaa sijoittamaan siten, että ne vähentäisivät hulevesiin tai rantaveteen päätyvien tumppien määrää.

STM, THL ja Suomen ASH ry olivat huolissaan siitä, että tupakkaroskiksiä tai jätteiden kuljetus- ja käsittelykalustoa käytettäisiin tupakkatuotteiden markkinointiin. Kuntaliitolle on tärkeää, että kunnat saavat itse omien tarpeidensa mukaan valita käytettävät astiatyypit ja -koot sekä päättää astioiden sijoittamisesta.

Muuta

Kuntaliitto toivoi muutamia tarkennuksia liittyen erilliskeräyksen käsitteen käyttöön sekä siihen, koskeeko seurantatietojen ilmoittaminen myös tupakkatuottajia. Tukes toivoi tarkennuksia liittyen markkinoille saattamisen käsitteeseen, joka ehdotetaan poistettavaksi asetuksen määritelmistä. Pirkanmaan ELY-keskus toivoi selkeämpää esitystapaa valtuutetun edustajan tiedotusvelvollisuutta koskevaan pykälään sekä esitti, että asetuksessa säädettäisiin siitä, että valtuutetun edustajan liittyessä tuottajayhteisöön sillä olisi velvollisuus ilmoittaa liittymisestä suomalaiselle tuottajalle, jonka puolesta

se hoitaa tuottajavastuuelvoitteet. Lisäksi Valvira ja Tukes toivoivat asetukseen joitain informatiivisia viittauksia.

Pirkanmaan ELY-keskus katsoi, että asetuksen ja ehdotetun jätelain muutoksen useat eri siirtymäsäännökset sekoittavat jo entuudestaan monimutkaiseksi koettua sääntelyä. Suomen Pakkausyhdistyksen mielestä asetukseen tulisi lisätä maininta yksilön vastuusta ja velvollisuudesta sekä siitä mikä vaikutus sillä on roskaantumisen vähentämisessä.

3. Valtioneuvoston asetus muovia sisältävistä kalastusvälineistä

Lausunnonantajat

Lausunnon antoivat *maa- ja metsätalousministeriö, Pirkanmaan ELY-keskus, Suomen ympäristökeskus (Syke), Suomen Kuntaliitto, Kaupan Liitto, Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry, Kalatalouden Keskusliitto, Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö, Muoviteollisuus ry, Mua-Tuote Oy, Kivikangas Oy, Oy Lindeman Ab sekä yhteisesti Rapala VMC Oyj ja Kuusamon Uistin Oy.*

Yleistä

Lausunnoissa esitettiin jonkin verran sellaista kritiikkiä SUP-direktiiviä ja sen täytäntöönpanoa kohtaan, joka ei liity lausunnoilla olevaan asetusluonnokseen. Kritiikki kohdistui lähinnä koko direktiivin tarpeellisuuteen sekä Suomessa hallituksen esityksessä ehdotettuun sisävesillä käytettävien kalastusvälineiden mukaan ottamiseen. Lisäksi lausunnoissa muistutettiin köysien ja hapaiden käytöstä myös muihin tarkoituksiin ja todettiin, että erityisesti köydet tulisi jättää lainsäädännön ulkopuolelle. Useassa launnossa käsiteltiin historiallisen jätteen keräystä ja esitettiin toiveita, että valtio rahoittaisi kyseisen jätteen keräyksen kustannukset ennen kuin vastuu jätehuollosta siirtyy tuottajille.

Kalastusvälineiden keräys

Osassa lausunnoista pidettiin kymmenen prosentin keräysastetavoitetta liian korkeana. Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ehdotti, että keräystavoite asetettaisiin pelkästään havaspyydyksille sekä vesiviljelyvälineille, eikä lainkaan vapakalastusvälineille.

Suomen Ammattikalastajaliitto piti asetusluonnoksessa ehdotettua vapaammin järjestettävää keräysverkostoa parannuksena aiemmin valmistelun aikana esitettyyn. Muutamissa lausunnoissa pidettiin 150 pisteen keräysverkostoa ylimitoitettuna, kun taas toisaalta kiertävää keräystä pidettiin huonosti saavutettavana. Kalatalouden Keskusliiton launnossa korostettiin myyntipisteissä järjestettävän keräyksen olevan parempi vaihtoehto kuin kiertävä keräys. Lisäksi Kalatalouden Keskusliitto totesi, että yksityiskohtien suunnittelu tulisi jättää tuottajien asiaksi. Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö esitti, että vapakalastusvälineet vapautettaisiin keräysvelvoitteesta, mutta jos keräys tulee järjestää, ehdotettu malli kampanjamaisesta keräyksestä on hyvä.

Rapalan ja Kuusamon Uistimen launnossa todettiin, että vapaa-ajankalastusvälineiden keräyksen kohdentumisen jaottelulle uudelleenkäytettäviin, kierrätettäviin ja ympäristöhaittoja aiheuttaviin ei ole perusteita. Kuitenkin Mua-Tuotteen launnossa esitettiin, että ”Suomessa suurin ympäristöongelma kalastusalalla, jota voidaan verrata kertakäyttölusikoihin tai lähinnä tupakantumppeihin luontoon jäämisen osalta, on mm. polyvinyylidikloridista (PVC) tai vastaavasta pehmomuovista valmistetut uistimet ja jiggit.”

Muut asetuksen säännökset

Muutamassa lausunnossa epäiltiin etäkaupan selviävän vähemmillä velvoitteilla kuin kotimaisen myynnin. Toisaalta lausunnoissa kuitenkin kritisoihin toiseen maahan tehtävän ilmoituksen hankaluutta.

Maa- ja metsätalousministeriö totesi lausunnossaan, että direktiivin koko toimeenpanoajan tuottajien neuvontaan uusista velvoitteista tulisi varata riittävät resurssit.

Muutamassa lausunnossa todettiin seurantatietojen ilmoittamisen vuodelta 2022 olevan mahdotonta, jos lainsäädäntö tulee voimaan vasta vuonna 2023. Painoperusteista raportointia myös kritisoihin, koska lausujan mukaan se kohdistaisi kulutusta kevyempiin, huonommin kestäviin verkkoihin.

Muutamassa lausunnossa todettiin tarve määrittellä tuottajayhteisöjen hallinnollisten maksujen kohtuullisuutta tarkemmin. Pirkanmaan ELY-keskus ehdotti hallinnollisille maksuille prosentuaalista ylärajaa jätehuoltokustannuksiin nähden.

Lisäksi lausunnoissa on yksittäisiä huomioita mm. tuottajien maksuosuuksien määrittämisestä sekä siitä, että yhteinen tuottajayhteisövaatimus kaikille kalastusvälineille ei ole kannatettava. Pirkanmaan ELY-keskus esitti yksityiskohtaisia tarkistustarpeita, joita tulee tarkastella lopullista asetusehdotusta kirjoitettaessa.

4. Valtioneuvoston asetus eräiden muovituotteiden tuottajien kunnille maksamista korvauksista

Lausunnonantajat

Asetusehdotuksesta annettiin 15 lausuntoa: *Kaupan liitto, Suomen Kuntaliitto, Suomen Kuitukierrätys Oy, Päivittäistavarakauppa ry, Suomen Uusiomuovi Oy, Muoviteollisuus ry, Elintarviketeollisuusliitto ry, Suomen Pakkausyhdistys ry, Suomen Pakkauskierätyks Rinki Oy, Metsäteollisuus ry, Tupakkateollisuusliitto ry, Philip Morris Finland Oy, Valtionvarainministeriö, Suomen ympäristökeskus (Syke), Pirkanmaan ELY-keskus.*

Lausuntojen sisältö

Lausunnonantajat pitivät hyvänä, että kunnan kokonaiskustannus määräytyy kuntien antamien ilmoitusten perusteella ensimmäisen kerran vasta vuonna 2026. Näin kunnilla on aikaa rakentaa järjestelmä kustannustietojen seurantaan ja keräämistä varten (*Kaupan liitto, Suomen Kuntaliitto, Suomen Kuitukierrätys Oy, Päivittäistavarakauppa ry, Suomen Uusiomuovi Oy, Elintarviketeollisuusliitto ry, Suomen Pakkausyhdistys ry, Suomen Pakkauskierätyks Rinki Oy, Metsäteollisuus ry*).

Pirkanmaan ELY-keskus piti väliaikaiseksi tarkoitettua kokonaismallia selkeämpänä kuin kuntien ilmoittamiin todellisiin kustannuksiin perustuvaa kustannusmallia. Pirkanmaan ELY-keskuksen mielestä esitettyssä mallissa Pirkanmaan ELY-keskuksen viranomaisrooli hämärtyy, koska se joutuu osallistumaan tuottajavastuun toteuttamiseen. Valtionvarainministeriö esitti lausunnossaan, että kuntien keräys- ja siivouskustannukset tulisi ilmoittaa Valtiokonttorin tietokantaan, josta Pirkanmaan ELY-keskus saisi tiedot käyttöönsä.

Useat lausunnonantajat korostivat, että asetuksessa olisi tärkeä tuoda selvemmin esille, että sovittu kustannus (4,79 e/asukas) on kokonaiskustannus, josta vain osa on tuottajien maksettavaa ja tuottajien

lopulliset maksuosuudet selviävät koostumustutkimuksen valmistuttua. Asetuksessa esitettyjen tuoteryhmäkohtaisten osuuksien summa ei siis ole 100 % kuntien kokonaiskustannuksesta. (*Kaupan liitto, Suomen Pakkauskieerrätys Rinki Oy, Suomen Kuitukieerrätys Oy, Päivittäistavarakauppa ry, Suomen Uusiomuovi Oy, Elintarviketeollisuusliitto ry, Suomen Pakkausyhdistys ry, Metsäteollisuus ry*)

Vuosille 2023–2025 määritetty kokonaiskustannus (4,79 euroa/asukas) on jaettu asetusluonnoksessa keräyskustannuksiin (n. 75 %) ja siivouskustannuksiin (n. 25 %). Useat lausunnonantajat huomauttivat, että koostumustutkimuksen menetelmäraportin mukaan siivouskustannusten osuus olisi 30–35 % kokonaiskustannuksista. Lisäksi aiemmat Kuntaliiton selvitykset näyttivät, että siivouskustannusten osuus voi olla tätäkin suurempi. Esitetyllä jaolla siivouskustannukset eivät kohdennu tuottajaryhmille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti ja kustannukset tulisikin jakaa menetelmäraportin mukaisesti n. 35–65 %. Kuntaliitto ehdotti selvityksen tekemistä aiheesta ennen asetuksen hyväksymistä. (*Kauppan Liitto, Suomen Pakkauskieerrätys Rinki Oy, Kuntaliitto, Suomen Kuitukieerrätys Oy, Päivittäistavarakauppa ry, Suomen Uusiomuovi Oy, Elintarviketeollisuusliitto ry, Suomen Pakkausyhdistys ry, Metsäteollisuus ry*). Suomen Pakkausyhdistys ry huomautti, että siivouskustannusten tulisi perustua puolueettomiin tutkimuksiin eikä kuntien ilmoituksiin, ja että siivouskustannusten tulisi ajan myötä vähentyä.

Muutamit tahot (*Tupakkateollisuus ry, Philip Morris Finland Oy, Suomen Uusiomuovi Oy*) arvostelivat kustannusrakenteen pysyvyyttä. Lausunnonantajien mukaan asetusehdotuksen malli jättää huomiotta kolmen vuoden aikana tapahtuneen vaihtelun markkinoilla ja tuotteissa. Philip Morris Finland Oy ehdottikin tuoteryhmäkohtaista maksua, joka perustuisi koostumustutkimuksen tuloksiin ja kuntien kustannusrakenteeseen. Myös Suomen Uusiomuovi esitti, että jokin muu kuin esitetty kustannusten määräytymisen malli voisi olla parempi.

Lisäksi lausunnot sisälsivät muutamia korjausehdotuksia, jotka voidaan ottaa huomioon tarpeen mukaan asetustekstissä. Muun muassa Pirkanmaan ELY-keskus huomautti, että asetuksen voimaantulo tulisi asettaa siten (1.1.2023), että vuotta 2023 koskeva kustannusvastuu toteutuisi 2024 aikana.

Lausunnoissa esitettiin myös yleisiä huomioita SUP-tuottajavastuun toteuttamisesta, kuten että laittomasti maahantuotujen tupakoiden jätehuollon ei pitäisi siirtyä tupakkatuottajien kustannusvastuulle. Lisäksi korostettiin yksilön vastuuta oikeanlaisesta jätehuollosta.

5. Valtioneuvoston asetus pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajat

Asetusehdotuksesta antoi lausuntonsa 14 tahoja: *Kaupan liitto, maa- ja metsätalousministeriö (MMM), Suomen Kuitukieerrätys Oy, Päivittäistavarakauppa ry, Suomen Uusiomuovi Oy (SUM), Elintarviketeollisuusliitto ry (ETL), Suomen Pakkauskieerrätys RINKI Oy, Suomen Pakkausyhdistys ry (SPY), Suomen palautuspakkaus Oy (Palpa), Pirkanmaan ELY-keskus, Metsäteollisuus ry, Suomen ympäristökeskus (Syke), Muoviteollisuus ry, MM Kotkamills sekä valtiovarainministeriö (VM).*

Pakkausten valmistusta koskevat vaatimukset

MMM ehdotti pakkausten valmistamista koskevan 4 a §:n kolmanteen momenttiin sanat 'pakkausten käytöstä ei aiheudu vaaraa kuluttajille tai pakatuille tuotteille'.

Muovipullojen kierrätetyn muovin pitoisuusvaatimus

Lausunnoissa kannatettiin yleisesti luonnokseen sisältyvää ehdotusta siitä, ettei kierrätetyn muovin vähimmäispitoisuutta koskevaa vaatimusta säädettäisi tuotekohtaisena, vaan yhteisesti Suomessa markkinoille saatettaviin pulloihin kohdistuvana. Muutamissa lausunnoissa toivottiin kuitenkin selkeytystä pykälän tekstimuotoiluun väärinymmärrysten välttämiseksi. Muoviteollisuus toi esille, että EU:ssa ei ole vielä yleisesti hyväksyttyä määrittelystandardia kierrätysmuovisisällölle. Palpa kiinnitti huomiota siihen, että juomapullojen valmistuksessa käytetyn kierrätetyn muovin pitoisuuden raportointi on hyvin vaikeaa.

Juomapullojen erilliskeräysvelvoite

SUM:n mielestä pantittomien juomapullojen erilliskerätyn osuuden selvittäminen ei vaadi toimijoilta laajoja laadunvarmistusjärjestelmän muutoksia, vaan yleiset otantaohjeet pullojen määrän selvittämiseksi.

Valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuus

SUM toivoi viranomaisten järjestämää koulutusta valtuutetun edustajan tiedottamisvelvollisuudesta.

Pirkanmaan ELY-keskus esitti, kuten muidenkin lausunnoilla olleiden asetusehdotusten osalta, että harkittaisiin, tulisiko asetuksessa säätää, että valtuutetun edustajan liittyessä tuottajayhteisöön sillä olisi velvollisuus ilmoittaa liittymisestään sille suomalaiselle tuottajalle, jonka puolesta se hoitaa tuottajavastuuvälvoitteet.

Seurantatietojen ilmoittaminen

Kaupan alan edustajien mukaan SUP-tuotteita koskevia seurantatietoja ei tulisi vaatia yrityksiltä vielä vuoden 2022 tietojen osalta, koska SUP-green dealissa on sovittu, että ”lähtötason määrittämiseksi tarvittavat tiedot kerätään vuoden 2022 osalta erillisselvitysten avulla”. Ensimmäisen raportointivuoden tulisi olla vuosi 2023, jota koskevat tiedot raportoidaan vuonna 2024.

Useiden lausunnonantajien mielestä SUP-pakkausten seurantatietoja ei tulisi vaatia ilmoittamaan pakkausmateriaaleittain eriteltyinä. SUM:n mielestä on epäselvää, miksi kierrätetyn muovin pitoisuudesta juomapulloissa pitää ilmoittaa jo 2023 käytön osalta, kun vaatimus astuu voimaan vasta vuonna 2025.

Syke esitti harkittavaksi vaatimusta käytöstä poistettujen pantittomien pullojen erilliskerättyjen määrän ilmoitusvelvollisuudesta, mikäli tälle ei ole olemassa olevia luotettavia laskentamenetelmiä. Syken mielestä voisi olla hyvä tukea oikeiden tietojen saavuttamisen kehitystä esimerkiksi T&K-rahoituksella, jotta sekä sekajätteeseen että erilliskerättyyn muovinkeräykseen päätyneet pantittomat muovipullot saadaan huomioituna. Syken mielestä on epäselvää, tarkoitetaanko erilliskerättyjen käytöstä poistettujen pullojen määrällä pakkauksia vai myynnistä poistettuja juomapulloja (joissa sisältö on edelleen mukana). Mikäli myynnistä poistettuja raportoidaan muovijätteenä, raportoidaanko nämä myös elintarvikejätteenä? Tätä kohtaa olisi syytä selvittää asetustekstiin ja ohjeistuksiin.

Kevennetyt raportointivelvoitteet

Yleisesti lausunnoissa kannatettiin kevennettyä raportointimahdollisuutta alle 50 tonnia vuodessa markkinoille saataville yrityksille. Osa lausunnonantajista esitti, että kevennetyssä raportoinnissa ei tarvitsisi raportoida erikseen uudelleenkäytettävien pakkausten ensimmäistä käyttökertaa, vaan se

laskettaisiin mukaan markkinoille saatettujen pakkausten määrään ja määrä arvioitaisiin laskennallisesti muiden tuottajien seurantatietojen perusteella. SUM:n mielestä SUP-tuotteiden osalta tulisi tuottajayhteisöllä olla vapaus määrittää, mitä tietoja tarvitaan. SPY:n mielestä koko kevennetty menettely on turhaa, jos SUP-tuotteiden raportointia ei voida keventää.

Pirkanmaan ELY-keskus esitti, että kevennetty menettely olisi pakollinen pienille tuottajille eikä tuottajayhteisön harkittavissa. Myös hallinnolliset maksut tulisi määrätä pienille tuottajille kevennettyinä ja samalla säätää maksujen prosentuaalinen ja euromääräinen enimmäisraja. Asetuksen perusteella jää myös epäselväksi, miten tuottajan kustannusvastuu tietyistä kuntien toteuttamista jätehuolto- ja siivoustoimista huomioidaan tuottajien maksuosuuksia määriteltäessä.

Omaevalvonta

SUM:n mielestä ulkopuolisen tarkastajan käytön ei tule olla pakollista, vaan sen käytön tulisi perustua valvovan viranomaisen arvioon.

Markkinaevalvonta

ETL kannatti, että asetuksen 4 d §:ää juomapakkauksia koskevista vaatimuksista aletaan soveltaa muista vaatimuksista poiketen vasta heinäkuusta 2024 lähtien.

Voimaantulo

Pirkanmaan ELY-keskus toi esiin, että asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan heti hyväksymisen jälkeen. Jätelain 48 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaista pakkaustuottajan uutta määritelmää (pakkaus, palvelupakkaus, viljelijäpakkaus) sovelletaan kuitenkin vasta 1.1.2024 alkaen, jolloin myös miljoonan euron liikevaihdon alaraja poistuu. Pirkanmaan ELY-keskus esitti huolensa siitä, että asetuksen voimaantulo ennen lakimuutosta voi johtaa ennakoimattomiin tilanteisiin.

6. [Valtioneuvoston asetus juomapakkausten palautusjärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta](#)

Lausunnonantajat

Lausuntoehdotuksesta antoi lausuntonsa 4 tahoa: Päivittäistavarakauppa ry, Pirkanmaan ELY-keskus, Suomen ympäristökeskus (Syke) ja Suomen palautuspakkaus Oy (Palpa).

Yleistä

Syken mielestä tulisi seurata mahdollista sääntelyn seurauksena tapahtuvaa siirtymistä muovisista juomapulloista painavampaan materiaaliin, kuten lasi, josta aiheutuu kuljetusten osalta muovia enemmän ympäristövaikutuksia.

Asetusluonnosta koskevat huomiot

Palpa kannatti esitettyä vakavaraisuus -termin korvaamista riittävillä taloudellisilla järjestelyillä sekä esitettyä mahdollisuutta poiketa maksujen suhteuttamisesta hallinnollisten maksujen osalta. Pirkanmaan ELY-keskus esitti, että asetuksessa ilmoitettaisiin prosentuaalinen ja euromääräinen yläraja hallinnollisten maksujen kohtuullisuudelle. Pirkanmaan ELY-keskuksen mielestä uuden tuotteen rekisteröimisestä palautusjärjestelmään aiheutuvat kustannukset eivät olisi hallinnollisia maksuja ja maksu voitaisiin periä toteutuneiden kustannusten mukaisesti ja tämä tulisi ottaa huomioon asetustekstissä.

Palpan mielestä pantillisessa juomapakkausten palautusjärjestelmässä ei olisi tarkoituksenmukaista edellyttää ulkomaisia toimijoita nimeämään valtuutettua edustajaa, sillä ulkomaiset toimijat ovat nykyisessä järjestelmässä sitoutuneet Palpan sääntöihin ja heitä koskevat samat velvoitteet kuin muitakin toimijoita. Lisäksi Palpa toi esiin, että juomapullojen valmistuksessa käytetyn kierrätetyn muovin pitoisuuden raportointi on hyvin vaikeaa järjestelmässä olevien lukuisten tuottajien ja tuotenimikkeiden takia.

7. Valtioneuvoston asetus keräyspaperin erilliskeräyksestä ja kierrätyksestä

Lausunnonantajat

Lausuntoehdotuksesta antoi lausuntonsa 7 tahoja: Suomen Keräystuote Oy, Suomen Keräyspaperi Tuottajayhteisö Oy/Encore, Pirkanmaan ELY-keskus, Kuntaliitto, Suomen ympäristökeskus (Syke) sekä Muoviteollisuus ry ja Metsäteollisuus ry.

Yleishuomiot

Muoviteollisuuden mielestä olisi ylipäättään arvioitava paperin tuottajavastuun tarkoituksenmukaisuutta, koska valmistajien ja kierrättäjien määrä on vähäinen.

Kierrätystavoite

Tuottajakohtaisesta kierrätystavoitteesta luopumista ja siirtymistä kaikkien tuottajien yhteiseen tavoitteeseen kannatettiin laajasti. Kahden lausunnon antajan mielestä (tuottajayhteisö ja Metsäteollisuus) yhteisen kierrätystavoitteen tulisi olla sama, kuin nykyisen kutakin tuottajaa koskevan kierrätystavoitteen. Syke puolestaan katsoi, että ehdotettu kierrätystavoite tukisi osaltaan yhdyskuntajätteelle asetetun kierrätystavoitteen saavuttamista.

Keräyspisteverkosto

Lausunnoissa kannatettiin tuottajan keräyspisteverkostolle asetettuja alueellista kattavuutta ja saavutettavuutta koskevia vaatimuksia. Metsäteollisuus kannatti luopumista keräyspisteverkoston lukumääräisestä minimivaatimuksesta, kun taas Pirkanmaan ELY-keskus ehdotti vähimmäiskappalemäärän, esimerkiksi 1 000 kappaletta, säätämistä asetustasolla. Kuntaliitto esitti huolensa, että keräyspisteverkosto supistuisi merkittävästi nykyisestä. Suomen Keräyspaperituottajayhteisön mielestä tuottajilla tulisi olla oikeus tarkastella erilliskeräystä jätelain 13 (Jätteestä ja jätehuollosta aiheutuvan vaaran ja haitan ehkäiseminen) ja 15 (Jätteiden erilliskeräysvelvollisuus) §:n mukaisesti, ja tämä tulisi sisällyttää asetukseen.

Hallinnolliset maksut

Pirkanmaan ELY-keskus esitti, että asetuksessa tulisi säätää prosentuaalinen ja euromääräinen yläraja hallinnollisten maksujen kohtuullisuudelle. Pirkanmaan ELY-keskus ehdotti lisäksi harkittavaksi, tulisiko asetuksessa säätää lisäksi, että valtuutetun edustajan liittyessä tuottajayhteisöön, sen velvollisuus olisi ilmoittaa liittymisestä sille suomalaiselle tuottajalle, jonka puolesta se hoitaa tuottajavastuuvelvoitteet.

Muut huomiot

Metsäteollisuus kannatti muutosta, että tuottajayhteisöjen seurantatietojen toimittamiselle asettua määräaika pidennettäisiin nykyisessä asetuksessa säädetyistä huhtikuun lopusta kesäkuun loppuun vastaamaan muiden tuottajavastuuta koskevien alojen raportointiaikataulua.

Tuottajayhteisöt ja Metsäteollisuus esittivät, että jätelain 53 a §:ssä tarkoitetun omavalvontasuunnitelman vaatimukset saattavat lisätä tuottajayhteisöjen hallinnollisia kustannuksia.